

Formål og hovedområder

engelsk

Grünerløkka skole

Revidert høst 2016

Formål med faget

Engelsk er et verdensspråk. I møte med mennesker fra andre land, hjemme eller på reiser, har vi ofte bruk for engelsk. Engelsk brukes i film, litteratur, sang, sport, handel, produkter, vitenskap, og teknologi, og gjennom disse bruksområdene har mange engelske ord og uttrykk funnet veien til våre egne språk. Når vi skal lete etter informasjon ut fra våre egne interesser eller i faglig sammenheng, skjer dette ofte på engelsk. I tillegg brukes engelsk i økende grad i utdanning og som arbeidsspråk i mange bedrifter.

For å klare oss i en verden der engelsk benyttes i internasjonal kommunikasjon, er det nødvendig å kunne bruke det engelske språket og ha kunnskap om hvordan språket brukes i ulike sammenhenger. Det betyr å utvikle ordforråd og ferdigheter i å bruke språkets lydsystem, rettskriving, grammatikk og prinsipper for setnings- og tekstbygging, og kunne tilpasse språket til ulike emner og kommunikasjonssituasjoner. Dette innebærer å kunne skille mellom muntlig og skriftlig språkføring og formell og uformell språkbruk. Videre betyr det å kunne ta hensyn til kulturelle omgangsformer og høflighetskonvensjoner når vi bruker språket.

Språklæringen skjer i møte med et mangfold av tekster, der tekstbegrepet brukes i vid forstand. Det omfatter muntlige og skriftlige framstillinger i forskjellige kombinasjoner, og ulike muntlige og skriftlige tekster fra digitale medier. Når vi er bevisste på strategier som brukes for å lære språk, og strategier som hjelper oss til å forstå og å bli forstått, blir tilegnelsen av kunnskaper og ferdigheter enklere og mer meningsfylt. Det er også viktig å sette egne mål for læringen, finne ut hvordan målene kan nås og vurdere egen språkbruk. Å lære engelsk bidrar til flerspråklighet og kan bli en viktig del av vår personlige utvikling.

I tillegg til språklæring skal engelskfaget bidra til å gi innsikt i levesett og kulturer der engelsk er hovedspråk eller et offisielt språk. Faget skal gi innsikt i hvordan engelsk brukes som et internasjonalt kommunikasjonsmiddel. Å lære om engelskspråklige land og den stadig økende bruken av engelsk i ulike internasjonale kontekster, vil gi et godt grunnlag for å forstå verden omkring oss og utviklingen av engelsk som et verdensspråk. Engelskspråklige litterære tekster kan gi leseglede for livet og en dypere forståelse for andre og oss selv. Muntlige, skriftlige og digitale tekster, film, musikk og andre kulturuttrykk kan videre inspirere til egen utfoldelse og kreativitet.

Engelskfaget er både et redskapsfag og et dannelsesfag. Det skal gi mulighet til å delta i kommunikasjon om personlige, sosiale, litterære og faglige emner. Faget skal bygge opp den generelle språkkompetansen gjennom å lytte, snakke, lese og skrive, og gi mulighet til å tilegne seg informasjon og fagkunnskap via det engelske språket. Utviklingen av kommunikative og språklige ferdigheter og kulturell innsikt kan fremme økt samhandling, forståelse og respekt mellom mennesker med ulik kulturbakgrunn. Slik blir språk- og kulturkompetanse en del av allmenndannelsen og bidrar til å styrke demokratisk engasjement og medborgerskap.

Hovedområder

Faget er strukturert i hovedområder som det er formulert kompetansemål innenfor. Hovedområdene utfyller hverandre og må ses i sammenheng. Faget er et fellesfag for alle utdanningsprogrammene i videregående opplæring. Opplæringen skal derfor gjøres mest mulig relevant for elevene ved å tilpasses de ulike utdanningsprogrammene.

Engelsk har kompetansemål etter 2., 4., 7. og 10. årstrinn i grunnskolen og etter Vg1 studieforberedende utdanningsprogram/Vg2 yrkesfaglige utdanningsprogram.

Årstrinn	Hovedområder			
1. – 10. trinn vg1 vg2 (yrkesfaglig utdanningsprogram)	Språklæring	Muntlig kommunikasjon	Skriftlig kommunikasjon	Kultur, samfunn og litteratur

Språklæring

Hovedområdet språklæring dreier seg om hva det innebærer å lære et nytt språk, å lære det engelske språket, og å se sammenhenger mellom engelsk, morsmål og andre språk. Det omfatter kunnskap om språket og innsikt i egen språklæring. Å kunne vurdere egen språkbruk og egne læringsbehov og velge egnede strategier og arbeidsmåter er nyttig for å lære og å bruke det engelske språket.

Muntlig kommunikasjon

Hovedområdet muntlig kommunikasjon dreier seg om å forstå og bruke det engelske språket ved å lytte, tale og samtale og å bruke hensiktsmessige kommunikasjonsstrategier. Hovedområdet innebærer å utvikle ordforråd og bruke idiomatiske strukturer og grammatiske mønstre i tale og samtale. Det omfatter også å bruke språket med tydelig uttale og intonasjon.

Hovedområdet innebærer å lytte til, forstå og bruke det engelske språket i ulike muntlige kommunikasjonssituasjoner. Å vise høflighet og hensyn til gjeldende omgangsformer er her et viktig element. Dette dreier seg også om tilpasning av språket til formål og mottaker, blant annet gjennom å skille mellom formelt og uformelt muntlig språk. Bruk av ulike medier og ressurser, og utvikling av et språklig repertoar på tvers av fag og emner er sentralt i dette hovedområdet

Skriftlig kommunikasjon

Hovedområdet skriftlig kommunikasjon dreier seg om å forstå og bruke det engelske språket ved å lese og skrive og å bruke hensiktsmessige lese- og skrivestrategier.

Hovedområdet omfatter å lese varierte typer tekster på engelsk for å stimulere til leseglede og opplevelse, og for å forstå og tilegne seg kunnskap. Det innebærer mengdelesing som fremmer språkforståelse og tekstkompetanse. Lesing av ulike typer tekster kan legge grunnlag for personlig vekst, modning og kreativitet og gi inspirasjon til egen tekstskaping.

Hovedområdet omfatter også å skrive engelske tekster i ulike kommunikasjonssituasjoner for å stimulere til skriveglede og opplevelse, og for å forstå og tilegne seg kunnskap. Dette dreier seg også om tilpasning av språket til formål og mottaker, blant annet gjennom å skille mellom formelt og uformelt skriftlig språk.

Hovedområdet innebærer å utvikle ordforråd og bruke rettskriving, idiomatiske strukturer og grammatiske mønstre i skrift. Det omfatter også å skape struktur og sammenheng i tekster. Bruk av ulike medier og ressurser, og utviklingen av et språklig repertoar på tvers av fag og emner er sentralt i dette hovedområdet.

Kultur, samfunn og litteratur

Hovedområdet kultur, samfunn og litteratur dreier seg om kulturforståelse i vid forstand. Det tar utgangspunkt i engelskspråklige land, og dekker sentrale emner knyttet til samfunnsliv, litteratur og andre kulturuttrykk. Hovedområdet dreier seg også om å tilegne seg kunnskap om engelsk som et verdensspråk med mange bruksområder.

Hovedområdet innebærer arbeid med og drøfting av fagtekster, litterære tekster og kulturelle uttrykksformer fra ulike medier. Dette er sentralt for å utvikle kunnskap om og forståelse og respekt for andres levesett og kulturer.

Timetall

	Trinn	Årstimer a 60 minutter
Barnetrinn	1. – 4. årstrinn	138t
	5. – 7. årstrinn	228t
Ungdomstrinn	8. – 10. årstrinn	222t
Studieforberedende utdanningsprogram	Vg1	140t
Yrkesfaglig utdanningsprogram	Vg1	84t
	Vg2	56t

Grunnleggende ferdigheter

Grunnleggende ferdigheter er integrert i kompetansemålene der de bidrar til utvikling av og er en del av fagkompetansen. I engelsk forstås grunnleggende ferdigheter slik:

Muntlige ferdigheter i engelsk er å kunne lytte, tale og samhandle ved å bruke det engelske språket. Det betyr å vurdere og tilpasse uttrykksmåter til formål, mottaker og situasjon. Det innebærer videre å lære om sosiale konvensjoner og omgangsformer i engelskspråklige land og i internasjonale kontekster. Utvikling av muntlige ferdigheter i engelsk innebærer å bruke det muntlige språket gradvis mer presist og nyansert i samtaler og i andre typer muntlig kommunikasjon. Videre innebærer det å lytte til, forstå og drøfte forskjellige emner og problemstillinger for å tilegne seg fagkunnskap. Det innebærer også å kunne forstå varianter av muntlig engelsk fra forskjellige deler av verden.

Å kunne skrive i engelsk er å kunne uttrykke ideer og meninger på en forståelig og hensiktsmessig måte ved å bruke det engelske skriftspråket. Det betyr å planlegge, utforme og bearbeide tekster som kommuniserer, og som har god struktur og sammenheng. I tillegg er skriving et redskap for språklæring. Utvikling av skriveferdigheter i engelsk innebærer å lære rettskriving og utvikle et økende repertoar av engelske ord og språklige strukturer. Videre innebærer det å utvikle en allsidig kompetanse i å skrive ulike typer generelle, litterære og faglige tekster på engelsk ved bruken av uformelt og formelt språk, tilpasset formål og mottaker.

Å kunne lese i engelsk er å kunne skape mening ut fra ulike typer tekster. Det betyr å lese engelskspråklige tekster for å forstå, reflektere over og tilegne seg innsikt og kunnskap på tvers av kulturer og fagfelt. Det innebærer videre å forberede, utføre og bearbeide lesing av engelskspråklige tekster til forskjellige formål, og av varierende lengde og kompleksitet. Utvikling av leseferdigheter i engelsk er å ta i bruk lesestrategier tilpasset formålet med lesingen i stadig mer krevende tekster. Videre innebærer det å lese engelskspråklige tekster med flyt og forståelse, og utforske, drøfte, lære av og reflektere over ulike typer informasjon.

Å kunne regne i engelsk er å kunne bruke relevante matematiske begreper på engelsk i ulike situasjoner. Det innebærer å kjenne til måleenheter som brukes i engelskspråklige land, og forstå og kommunisere om tall, grafiske framstillinger, tabeller og statistikk på engelsk. Utvikling av regneferdigheter i engelsk innebærer å bruke tall og regning ved å utvikle et repertoar av matematiske termer på engelsk knyttet til dagliglivet, og generelle og faglige emner.

Digitale ferdigheter i engelsk er å kunne bruke et variert utvalg digitale verktøy, medier og ressurser for å styrke språklæringen, kommunisere på engelsk og tilegne seg relevant kunnskap i engelskfaget. Bruk av digitale ressurser gir mulighet for å oppleve engelskspråklige tekster i autentiske situasjoner, det vil si naturlige, ikke-tilpassede situasjoner. Utvikling av digitale ferdigheter innebærer å innhente og behandle informasjon for å skape ulike typer tekster. Digitale formkrav i tekster betyr at effekter, bilder, tabeller, overskrifter og punkter er satt sammen

for å understreke og formidle et budskap. Det innebærer videre å bruke digitale kilder i skriftlige og muntlige tekster, og å ha en kritisk og selvstendig holdning til kildebruk. Digitale ferdigheter innebærer å utvikle kunnskap om opphavsrett og personvern gjennom etterprøvbare kildehenvisninger.